

महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकिय देखभाल)

नियम १९६१

आकस्मिकता उद्भवपा-या २३ गंभीर
आजारावर तसेच ५ गंभीर आजारावर
खाजगी रुग्णालयात विशिष्टोपचारावरील
वैद्यकिय खर्चाची प्रतिपूर्ती
..... सुधारित वेतनगट आणि दरानाबद

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

शासन निर्णय, क्रमांक एमएजी- १०९९/प्र.क्र.४०/आरोग्य-३

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक: २९ जुलै, १९९९

चांगा:-

- १) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्रमांक एमएजी १०८१/४९०७/आ.९, दिनांक १९.६.१९८३, अॅक्टोबर १९८३.
- २) शासन निर्णय, सा.आ.वि. क्रमांक- एमएजी १०८४/४१५७/ सीआर-१५६/आरोग्य-९, दिनांक २९ एप्रिल, १९८५.
- ३) शासन निर्णय, सा.आ.वि. क्रमांक- एमएजी- १०८६/४९०७/आरोग्य-९, दिनांक २३.६.८८
- ४) शासन निर्णय, सा.आ.वि. क्रमांक-एमएजी- १०८८/३८३७/आरोग्य-९, दिनांक २३.१.८९.
- ५) शासन निर्णय, सा.आ.वि. क्रमांक- एमएजी- १०८९/६०८/आरोग्य-९, विनांक १२ अॅक्टोबर, ८९.
- ६) शासन निर्णय, सा.आ.वि. क्रमांक- एमएजी- १०९१/२५६५/ सीआर-२११/आरोग्य-७, दिनांक १७ फेब्रुवारी, १९९२
- ७) शासन निर्णय, सा.आ.वि. क्रमांक- एमएजी- १०९२/१६९२/ सीआर-२३३/९२/आरोग्य-७, दिनांक १९.१२.९२
- ८) शासन निर्णय, सा.आ.वि. क्रमांक- एमएजी- १०९१/३४५६/ सीआर-३२०/९१/आरोग्य-७, दिनांक १४.१.९३
- ९) शासन निर्णय, सा.आ.वि. क्रमांक- एमएजी- १०९१/२५२०/ (सीआर-२२१/९१)/आरोग्य-७, दिनांक २४.२.९३

प्रस्तावना:- शासकिय कर्मचारी व त्याच्या कुटुंबियांना महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकिय देखभाल) नियम १९६१ मधील तरतुदीच्या अधिन राहून, शासन विनिर्दिष्ट आकस्मिकता उद्भवपा-या २३ आजारावर खाजगी रुग्णालयात केलेल्या उपचारावरील वैद्यकिय खर्चाची, वेतन गटानुसार अनुजोद ठरविल्यात आलेल्या टक्केवारीप्रमाणे परंतु प्रत्येक प्रकरणी ₹१.२०,०००/- च्या कमाल मयदित प्रतिपूर्ती केली जाते. अशा प्रकरणी झालेल्या वैद्यकिय खर्चाची प्रतिपूर्ती करताना शास्त्रक्रिया, चाचण्या, औषधोपचारार्थ केलेल्या खर्चाची वेतन गटासाठी अनुजोद ठरविलेल्या टक्केवारीनुसार परिगणना होत असली, तरी रुग्णालयात रहाण्याचा खर्च परिगणित करताना वेगळी पष्ठत अवलंबिली जाते.

वैद्यकिय खर्चाची प्रतिपूर्ती करण्याच्या सद्याच्या अस्तित्वात असलेल्या पद्धतीत सुधारणा करण्याच्या दृष्टीने प्रामुख्याने खालील चार प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होते.

- १) पाचव्या वेतन आयोगाच्या शिफारसीनुसार सुधारित वेतनभेदीच्या अनुदण्डाने मासिक मूळ वेतन गट निश्चित करणे.
- २) रुग्णालयीन वास्तव्याचा खर्च परिगणित करण्याची सद्या अस्तित्वात असलेली काहीकाही विलेष्ट प्रदृशत सोपी करण्याच्या घृष्टीने उपाय योजना करून, परिगणनेची नवीन पद्धत अस्तित्वात आणे.
- ३) रुग्णालयीन वास्तव्यावरील खर्चाची परिगणना करण्यासंबंधीतील नविन पद्धत १) त्रूद्य मास्त्रकिंवा ची प्रकरणे, २) त्रूद्य उपमार्ग मास्त्रकिंवा, ३) ऑन्जिओप्लास्टी मास्त्रकिंवा, ४) मुचिपिंड प्रतिरोपण मास्त्रकिंवा, ५) रक्ताचा कर्करोग या पाच गंभीर आजारावरील विशिष्टोपचाराच्या प्रकरणी देखिल अमलात आणे.
- ४) अति दक्षता कक्षावरील (आय.सी.यु.कक्ष) सद्या अनुज्ञेय नसलेला खर्च अनुज्ञेय ठरवून त्या कम्भातील वास्तव्यावरील खर्चाचा परिगणना करताना अंतर्भाव करणे.

उपरोक्त सर्व मुद्ये विचारात घेऊन पूर्वीचे हयां संबंधीतील आदेश रद्द करून विनिर्दिष्ट २३ आकस्मिक आजार व बर नमूद केलेल्या ५ गंभीर आजारावरील विशिष्टोपचारासाठी वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती करताना सुधारित मासिक मूळ वेतन गट निश्चित करून रुग्णालयातील वास्तव्यावरील व अति दक्षता कक्षावरील खर्चाची परिगणना करण्याची नवीन पद्धत अमलात आणण्याचा शासनाने निर्धारित वेतला आहे.

शासन निर्धारित वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती व परिगणनेची नवीन पद्धत अमलात आणण्यासाठी सद्या अस्तित्वात असलेल्या पद्धतीसंबंधीचे शासन निर्धारित, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक : एमएजी १०८९/६०८/आरोग्य-९, विनांक १२ ऑक्टोबर १९८९ अंशात : व शासन निर्धारित, क्रमांक : एमएजी १०९१/२५६५/सीआर २११/आरोग्य-७, दिनांक १७ फेब्रुवारी, १९९२ या शासन निर्धारित वैद्यकीय पूर्वतः रद्द करण्यात येत आहे.

पाचव्या वेतन आयोगाच्या शिफारसीनुसार दि. १ जानेवारी, १९९६ पासून सुधारित वेतनभेदी लागू करण्यात आल्या आहेत. परिणामी, शासन विनिर्दिष्ट २३ आकस्मिक आजारावर खाजगी रुग्णालयात आंतररुग्ण कमलावधीतील औषधोपचारासाठी केलेल्या खर्चाची प्रतिपूर्ती आता पुढील सुधारित मासिक मूळ वेतन गटानुसार अनुज्ञेय ठरेल.

तक्ता "अ"

अ. क्र.	पूर्वीचे मासिक मूळ वेतन	सुधारित मासिक मूळ वेतन	औषधोपचारावरील खर्चाच्या प्रतिपूर्तीची रक्कम
१)	रु. २८००/- पर्यंत	रु. ८४००/- पर्यंत	औषधोपचारावरील प्रत्यक्ष खर्चाच्या ९० टक्के.
२)	रु. २८०१/- ते रु. ३५००/- पर्यंत	रु. ८४०१ ते रु. १०,५००/- पर्यंत.	प्रत्यक्ष खर्चाच्या ८५ टक्के.
३)	रु. ३५०१/- व त्यापेक्षा जास्त	रु. १०,५०१/- व त्यापेक्षा जास्त.	प्रत्यक्ष खर्चाच्या ८० टक्के.

वरील प्रकरणी शासन मान्य तसेच खाजगी रुग्णालयातील वास्तव्याचा खर्च संबंधित कर्मचा-याचा वेतनगट लक्षात न घेता, खाली दर्शविल्याप्रमाणे त्याने प्रत्यक्ष वास्तव्य केलेल्या कक्षाच्या प्रकारासमोर विहीत केलेल्या भयवित अनुज्ञेय ठरेल.

अ.क्र.	खाजगी रुग्णालयातील वास्तव्याचा प्रकार	वास्तव्यावरील खर्चाची प्रतिपूर्ती करावयाची रकम
१)	जनरल (सर्व सामान्य कक्ष) बोर्ड	वेतनाच्या टप्प्याप्रमाणे ९० टक्के, ८५ टक्के व ८० टक्के
२)	जनरल बोर्डच्या (सर्वसामान्य कक्षाच्या) बाजूचा वायरल म नसलेला कक्ष	प्रत्यक्ष खर्चाच्या ७५ टक्के
३)	बाधरुमसह स्वतंत्र कक्ष	प्रत्यक्ष खर्चाच्या ६५ टक्के
४)	बाधरुमसह डबल बेंड कक्ष	प्रत्यक्ष खर्चाच्या ६० टक्के
५)	बाधरुमसह वातानुकूलित कक्ष	प्रत्यक्ष खर्चाच्या ५० टक्के
६)	अतिदक्षता कक्ष (आय.सी.यु.कक्ष)	प्रत्यक्ष खर्चाच्या ५० टक्के

२.. प्रस्तावनेत नमूद केलेल्या ५ गंभीर आजारावर, यासनाने संपूर्ण खर्चाच्या 'प्रतिपूर्तीसाठी मान्यता दिलेल्या खाजगी रुग्णालयात उपचार घेतल्यास तेथील आंतररुग्ण क्रलावधीतील औषधोपचारावरील खर्चाची १०० टक्के प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय राहील. तसेच '५ गंभीर आजारावर विहिष्टोपचारसाठी केलेल्या खर्चाची प्रतिपूर्ती करताना सध्या अनुज्ञेय नसलेल्या अतिदक्षता कक्षावरील (रिकवरी रम) संपूर्ण खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय ठरविण्यास या यासन निर्षयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे. तसेच या ५ गंभीर आजारासाठी अतिदक्षता कक्षात असताना रुग्णाच्या नावावर असलेल्या पूर्वीचा कक्ष देखील उपरोक्त 'ब' तब्त्यातील वर्षविलेल्या आक्रान्तानुसार अनुज्ञेय राहील.

कंही खाजगी रुग्णालयामध्ये वास्तव्याचे प्रकार दर्शविण्यासाठी वेगवेगळ्या शब्दाचा 'वापर' केला जातो. (उदा:- ए.ए-१, बी.स्पेसल, डिलक्स इत्यादि.) या सांकेतिक शब्द प्रयोगामुळे वास्तव्यासाठी नेमक्या कोणत्या सुविधा दिल्या जातात याचा बोध होत नाही अशावेळी रुग्णाचे वास्तव्य वर विहीत केलेल्या वास्तव्याच्या कोणत्या प्रकरात होते वा कोणत्या प्रकाराशी समकक्ष होते, याबाबतचे संबंधीत खाजगी रुग्णालयाच्या प्राधिकृत वैद्यकिय अधिकार्यांचे प्रमाणपत्र उपलब्ध करणे अत्यावश्यक राहील व ती जबाबदारी संबंधित यासकिय कर्मचा-याची राहील.

हे आदेश, यासन निर्षय निर्गमित झालेल्या दिनांकापासून अमलात येतील. परंतु दिनांक १.१.९६ ते या आदेशाच्या दिनांकपर्यंतच्या क्रलावधीत औषधोपचार घेतलेल्या अभिर्णित प्रकरणाना, हे आदेश लागू राहील. मात्र निर्गमित प्रकरणे पुनः उघडून कार्यवाही करण्यात येऊ नये.

यासन निर्षय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्रमांक: एमएजी-१०८१/४९०७/आ-९, दिनांक १३ ऑक्टोबर, १९८३ व यासन निर्षय क्र.एएमजी-१०८४/४१५७/सीआर-१५६/आरोग्य-९, दिनांक २९ एप्रिल, १९८५ च्या झाडेशातील उर्वरित तरतूदी त्यामध्ये वेळोवेळी केलेल्या सुधारणासहीत यापुढेही चालू राहील.

सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागानी हा यासन निर्षय, त्याच्या प्रशासकीय निर्दोषाखालील सर्व व्यायासने व कार्यालये याना कठविण्याची व्यवस्था करावी.

सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने त्याचा अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक
वैप्र-२०२/सेवा-५, दिनांक २८ जुलै, १९९९ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल याच्या आदेशानसुार व नावाने,

(प्रीतम आठवले)

महाराष्ट्र शासनाचे उप सचिव

प्रति

मुख्य सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई

प्रधान सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई

सचिव, (सर्व भवानवीन विभाग) मंत्रालय, मुंबई

सचिव, राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई (दोन प्रती)

मुख्यमंत्र्याचे सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, भवालय, मुंबई

मुख्यमंत्र्याचे यांत्रगी सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, भवालय, मुंबई

मंत्री (आरोग्य) संघर्ष यांत्रगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई

दाखलगी (आरोग्य) यांत्रगी स्वीकृत सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई

सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांत्रगी स्वीकृत सहाय्यक

मुख्य सचिवाचे स्वीकृत सहाय्यक, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई

× सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई (५ प्रती)

× सचिव, महाराष्ट्र विधानसभेच्या सचिवालय, विधान भवन, मुंबई (१० प्रती)

× सेटलमेंट कमिशनर बॅच डाकरेन्टर ऑफ लैंड रेकॉर्ड्स, पुणे (५ प्रती)

विधानीव आयुक्त (सर्व) (प्रत्येकी २ प्रती)

जिल्हाधिकारी (सर्व) (प्रत्येकी २ प्रती)

मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व) (प्रत्येकी ५ प्रती)

महालेल्यापाल, महाराष्ट्र-१ (लेळा व अनुजेवला)/(लेळा व परिषदा), मुंबई (दोन प्रती)

महालेल्यापाल, महाराष्ट्र-२ (लेळा व अनुजेवला)/(लेळा व परिषदा), नागपूर (बोन प्रती)

संचालक, अधिकारी व लेळा अधिकारी, मुंबई (१० प्रती)

अधिकारी व लेळा अधिकारी, मुंबई (१० प्रती)

चिक ऑफिटर, लोकल फॅसल एकाउंट्स, मुंबई (१० प्रती)

कोषागार अधिकारी (सर्व) (प्रत्येकी ५ प्रती)

संचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई (५० प्रती)

संचालक, वैद्यकिय जिकाय व संसोधन, मुंबई (५० प्रती)

संचालक, आरोग्य, मुंबई (९० प्रती)

संचालक, राज्य कामगार विभा योजना, मुंबई (५५ प्रती)

व्यवस्थापक्य संचालक, हाफकिंग बायो-फार्मासिटीकल कॉर्पोरेशन, परेल, मुंबई (२ प्रती)

आतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा (सर्व)

महालेल्यापाल, माहिनी व जनसंपर्क मंत्रालय, मुंबई (५ प्रती)

संचालक, आरोग्य सेवा (सर्व)

उपसंचालक, आरोग्य सेवा (सर्व)

अधिकारी, शासकिय वैद्यकिय महाविद्यालय (सर्व)

जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)

जिल्हा प्रांती विकासक, जिल्हा अव्यालय (सर्व)

वैद्यकिय अधिकारी, शासकिय संचालक (सर्व)

× प्रबंधक, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई (५ प्रती)

× प्रोफेशनलरी व लिंगियर नास्टर, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई (५ प्रती)

वित्त विभाग (कार्यालय लंबा-५), मंत्रालय, मुंबई (१० प्रती)

व्यवस्थापक, शासकिय मध्यवर्ती मुद्रालय, मुंबई

सर्व कार्यालय अधिकारी, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई

सर्व मंत्रालयीन विभाग (आस्पायन कार्यालय), मंत्रालय, मुंबई (५० प्रती)

प्रति:- निवडनस्ती (महत्वाचे आदेश) सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

निवडनस्ती (आरोग्य-३) सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई

× पचारं.